

طرح اقدام تبلیغ در اربعین سال ۱۴۰۰

ویژه تبلیغ در داخل کشور

دبیرخانه دائمی مبلغین اربعین کشور
کارگروه تبلیغ و نماز کمیته فرهنگی اربعین کشور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقام معظم رهبری (مدّ ظله العالی):

به شما برادران عزیز عرض می‌کنم، این است که این مراسم را هر چه می‌توانید و هر چه می‌توانیم باید پربارتر و معنوی‌تر کنیم؛ معنا و مضمون این مراسم را باید روزه‌روز بیشتر کنیم؛ اهل فکر، اهل فرهنگ، اهل اقدام فرهنگی و فکری، برای این حرکت عظیم بنشینند برنامه‌ریزی کنند. امروز هدف هر مسلمان باید ایجاد تمدن اسلامی نوین باشد؛ ما امروز این را می‌خواهیم. ملت‌های اسلامی ظرفیت‌های عظیمی دارند که اگر از این ظرفیت‌ها استفاده شود امت اسلامی به اوج عزّت خواهد رسید؛ ما باید به این بیندیشیم، به این فکر کنیم؛ ایجاد تمدن عظیم اسلامی، هدف نهایی ما است.

بیانات در دیدار جمعی از موکب داران عراقی ۱۳۹۸/۰۶/۲۷

فهرست مطالب

۴	مقدمه
۴	راهبردها
۴	اهداف
۵	سیاست ها
۵	اولویت های محتوایی
۶	اصول حاکم بر تبلیغ اربعینی برای عموم مردم در داخل کشور
۶	ابزارهای مکمل اجرای طرح ها
۶	فرایند انجام اقدامات توسط مبلغین در داخل کشور
۸	مثالی برای اقدام: اطعام در روز اربعین
۸	طرحهای قابل اجرا
۸	۱. هر خانه یک موکب
۹	۲. هوای دل و سوغات اربعین
۱۰	۳. روضه خوانی، توسل و خواندن هم‌زمان زیارت اربعین

مقدمه

شیوع ویروس کرونا زیارت پرفیض اربعین را تحت الشعاع قرار داده و باعث شده این اجتماع عظیم شیعیان جهان با کمیت کمتری برگزار شود. در سال گذشته که به همین دلیل، امکان سفر و زیارت اربعین وجود نداشت، تلاش شد تا ظرفیت طلاب مبلغ زنده نگه داشته شود و با برنامه‌ریزی مناسب، استفاده تبلیغی مقتضی از آنها در داخل کشور به عمل آمد. باتوجه به نتایج خوبی که از این حرکت به دست آمد و باتوجه به ادامه شرائط کرونایی در ایران و عراق، این برنامه می‌بایست امسال هم ادامه یابد.

همچنین باید دانست، امسال فرصت خوبی برای کیفی سازی تبلیغ در اربعین است. یعنی هم می‌بایست برنامه‌ریزی تبلیغی باکیفیت مطلوب صورت پذیرد و هم باید مبلغین با مهارت‌های بالای تبلیغی جهت این کار انتخاب شوند. علاوه بر این‌ها باتوجه به فضای فرهنگی حاکم بر کشور، مبلغین می‌بایست آمادگی کافی جهت پاسخگویی به شبهات سیاسی و اعتقادی حاکم بر فضای مجازی و رسانه‌های بیگانه را بالاخص برای نوجوانان، جوانان، دانشجویان و قشر تحصیل کرده جامعه داشته باشند.

راهبردها

۱. معرفت افزایی، بصیرت‌افزایی، محبت افزایی، ولایت‌مداری، ترویج فرهنگ مقاومت و استکبارستیزی و تعظیم شاعران حسینی و در یک کلمه ترسیم و تبلیغ سبک زندگی حسینی و تشویق و ترغیب مردم به زیست اربعینی راهبرد اصلی تبلیغ در اربعین است.
۲. ایجاد وحدت رویه مقتضی در نوع اقدام تبلیغی و سیاست‌گذاری‌های مربوطه.

اهداف

۱. ایجاد الگوی علمی - فرهنگی مناسب برای حرکت عمومی به سمت تمدن اسلامی نوین؛
۲. استفاده از فرصت اربعین برای وحدت و هم‌گرایی مسلمین و تقویت قدرت اسلام و انقلاب اسلامی ایران؛
۳. تقویت و جدی‌تر کردن دهه آخر ماه صفر به‌عنوان یکی از ایام خاص تبلیغی در اذهان مردم، طلاب و مبلغین؛
۴. دوری جستن از حالت انفعال در کار تبلیغی باتوجه به محدودیت‌های کرونایی، و حضور فعال در عرصه تبلیغی حضوری و مجازی و تبدیل تهدید فعلی به فرصت طلایی تبلیغی؛
۵. تعمیق باورهای دینی با اولویت جایگاه امام حسین (علیه‌السلام)، اربعین، شهادت و انتظار در فرهنگ اسلامی؛
۶. تقویت و تعمیق فرهنگ و روحیه ولایت‌مداری و انقلابی؛
۷. توجه به ابعاد بین‌المللی و زمینه‌سازی اربعین برای ظهور؛
۸. جلوگیری از انحراف و تبلیغ خرافات دینی و فرهنگی و جریان‌ات انحرافی؛
۹. ایجاد شور و حماس و روحیه سلحشوری؛
۱۰. تقویت روحیه امر به معروف و نهی از منکر، روحیه ایثار و جهاد و از خودگذشتگی مصداقی در رفتار؛
۱۱. اهتمام به اقامه نماز اول وقت در همه موقعیت‌های تبلیغی.

سیاست‌ها

۱. اولویت تبلیغ در داخل کشور؛ با توجه به اعزام‌های محدود امسال به راهپیمایی اربعین، اولویت تبلیغ اربعینی امسال مانند سال گذشته، تبلیغ در داخل کشور است. در این راستا اولویت کارکرد تبلیغی استفاده از جریان مردمی جهت ارائه خدمات اجتماعی، محرومیت‌زدایی و توسعه روستایی است؛
۲. تأکید بر خانواده محوری؛ تأکید سیاست فوق بر خانواده محوری و استفاده از ظرفیت‌های مردمی در جهت محرومیت‌زدایی و تلاش برای ایجاد انگیزه خدمت‌رسانی به محرومین است؛
۳. اولویت جامعه هدف مستقیم تبلیغ اربعینی امسال؛ به ترتیب قشر تحصیل‌کرده، نخبگان، جوانان، بانوان و در نهایت سایر مردم؛
۴. انعکاس محسوس رسانه‌ای از اقدامات در حال انجام و پس از انجام کارهای ستادی و عملیاتی مبلغین اربعین؛
۵. ترویج تبلیغ اربعینی در داخل ایران و فراگیر کردن این کار در بین طلاب؛ بدین منظور می‌توان در کنار هر مبلغ، یک یا دو طلبه سطوح حوزه را همراه کرد تا هم ترویج مدنظر اتفاق بیفتد و هم نیروهای کافی برای تبلیغ اربعین در سال‌های آتی فراهم گردد.
۶. جلوگیری از سوءاستفاده دشمنان اهل بیت علیهم‌السلام با دامن‌زدن به دوقطبی زیارت - سلامت؛
۷. رعایت همه قوانین وزارت بهداشت در راستای پایبندی به نظام و قوانین حاکم، در راستای انجام شعائر دینی در همه شئون؛
۸. جلوگیری از ایجاد اختلاف و دو قطبی سازی؛ اربعین فرصتی برای وحدت آفرینی و افزایش همدلی است بنابراین باید از هرگونه ادبیات اختلاف‌برانگیز و دوقطبی‌سازی میان: ۱. مردم - دولت ۲. عراق - ایران ۳. مذهبی‌ها - سلامت پرهیز و جلوگیری کرد؛
۹. تولید محتوای تبلیغی و ارائه آموزش‌های موردنیاز به طلاب مبلغ اربعین؛
۱۰. احصاء و اعلام ظرفیت مکان‌های تبلیغی در استان‌ها و اطلاع‌طلبان از این مسئله به‌صورت فراگیر؛
۱۱. ایجاد و تقویت کانال‌های مجازی برای مبلغین به‌مثابه یک راه ارتباطی برای تأمین محتوای تبلیغی ایشان و از طرفی ارتباط با مخاطبین از این طریق.

اولویت‌های محتوایی

۱. رویکرد قرآنی با توجه به ارتباط اربعین و اهل بیت (علیهم‌السلام) با آموزه‌های قرآنی؛
۲. ترویج سبک زندگی حسینی و زیست اربعینی؛
۳. ترویج ادبیات مقاومت؛ پس از شهادت شهدای مقاومت یعنی حاج قاسم و ابومهدی المهندس باید از ظرفیت ایجاد شده استفاده کرد و بر جبهه مقاومت و استکبارستیزی و تاثیرات خباثت‌های شیطان بزرگ آمریکا و اسرائیل و اعوان آنها در منطقه و جهان تأکید کرد؛
۴. ارتقای بنیادهای معرفتی جامعه هدف در حوزه‌های نماز، حجاب، غیرت دینی؛
۵. تبیین تأثیر اربعین در تقویت خصلت‌های الهی و انسانی مانند: مهرورزی، سخاوتمندی، تقوی اخوت اسلامی، صبر در مشق‌ها، جهانی فکر کردن و ...

اصول حاکم بر تبلیغ اربعینی برای عموم مردم در داخل کشور

همان‌طور که اشاره شد، اولویت فعالیت‌های تبلیغی اربعین امسال، بهره‌گیری از فرصت این ایام جهت تبدیل شور حسینی به شناخت و معرفت عقلانی پایدار و تعظیم شعائر دینی در استان‌ها و شهرستان‌های سطح کشور است. در این اقدامات سه اصل مهم قابل توجه است:

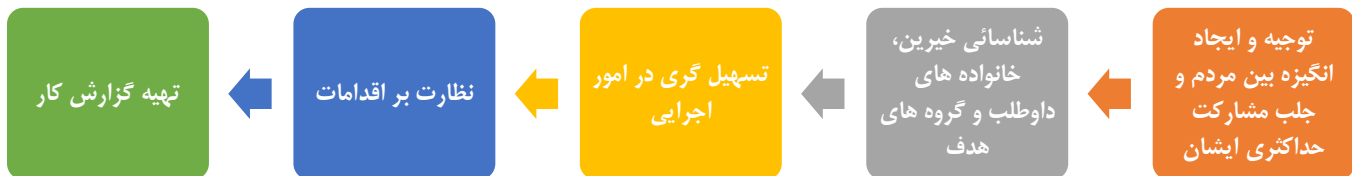
۱. حرکت مبلغین به سمت ارائه خدمات اجتماعی و محرومیت‌زدایی و جریان‌سازی در این راستا؛
۲. مشارکت حداکثری مردم و خانواده‌ها در طرح‌های اجتماعی، فرهنگی و مذهبی؛
۳. تسهیلگری به‌عنوان نقش محوری مبلغ در تحقق این اقدامات؛ یعنی خود مبلغ دست به اقدام عملیاتی و اجرایی نزنه و از طریق بهره‌مندی از مشارکت مردم و خانواده‌ها تحقق طرح‌های امسال را مدیریت می‌کند.

ابزارهای مکمل اجرای طرح‌ها

۱. استفاده از ظرفیت فضای مجازی (کانال‌ها، گروه‌ها و صفحات شبکه‌های اجتماعی)؛
۲. ارتباط با معتمدین محلات، افراد سرشناس و خیرین؛
۳. ارتباط با هیئات، مساجد، بسیج و کانون‌ها.

فرایند انجام اقدامات توسط مبلغین در داخل کشور

انجام این طرح طبق فرایند زیر صورت می‌پذیرد:

۱. توجیه و ایجاد انگیزه در مردم و جلب مشارکت حداکثری ایشان برای اجرای طرح‌های سه‌گانه پیشنهادی:

در این اقدام می‌بایست مردم نسبت طرح‌های تبلیغی احساس همراهی، مؤانست و هم داستانی داشته باشند، لذا ضروری است تا مبلغ با بهره‌مندی از ابزارهای گوناگون تلاش کند تا ضرورت طرح‌ها برای مردم و خانواده‌ها تبیین شود و به‌سوی انجام آنها سوق پیدا کنند. بدین جهت مبلغ می‌تواند از طرقی مانند موارد زیر این توجیهات را انجام دهد:

- سخنرانی و بیان روایات و سنت‌ها؛
- برگزاری مراسمات نمادین در مسجد و حسینیه؛
- بهره‌مندی از رسانه و فضای مجازی؛ مثل راه‌اندازی کانال‌ها و گروه‌ها و صفحات در شبکه‌های اجتماعی.

۲. شناسائی خیرین، خانواده‌های علاقه‌مند به مشارکت در طرح‌ها و افراد و خانواده‌های هدف و نیازمند:

اجرای طرح‌های امسال از طرفی نیازمند تأمین هزینه‌های مالی به‌واسطه شناسائی بانیان و خیرین است و توجیه و جلب حمایت ایشان است و از طرف دیگر، اجرای عملیاتی این اقدامات با محوریت خانواده‌ها در محله‌های شهری و روستایی صورت می‌گیرد. یعنی می‌بایست پس از توجیهات صورت‌گرفته نسبت به اصل طرح‌ها در مرحله اول، خانواده‌های داوطلب اجرای طرح‌ها را شناسایی کرد و هماهنگی لازم برای انجام کارها را با ایشان به عمل آورد. همچنین باید افراد و خانواده‌های هدف فعالیت‌های محرومیت‌زدا و فعالیت‌های فرهنگی را شناسائی کرد و محصولات تولیدی خانواده‌های داوطلب را به ایشان رساند.

۳. تسهیلگری در امور اجرایی:

یکی از کارهای مهم طلبه پس از توجیه عمومی و شناسائی بانیان، خانواده‌ها و گروه‌های هدف، تسهیلگری در انجام فعالیت‌هاست. یعنی همان‌طور که قبلاً هم اشاره شد طلبه خود نباید مستقیماً اقدام به اجرای طرح‌ها نماید بلکه باید سعی کند تا به‌صورت حداکثری تعداد خانواده‌های بیشتری را با طرح‌ها درگیر کند و تنها نقش تسهیلگر و مدیریت و راهبری طرح را به عهده داشته باشد و مشکلات احتمالی را حل‌وفصل نماید. بدین منظور مبلغ می‌تواند کارهای زیر را به انجام رساند:

- a. تشکیل جلساتی در مسجد برای توجیه خانواده‌های داوطلب و شناسائی شده از لحاظ اجرایی و فرایند انجام کار؛
- b. دریافت کمک‌های غیرنقدی و اقلام و همچنین کمک‌های نقدی بانیان و مدیریت توزیع آنها بین خانواده‌های داوطلب اجرای طرح؛
- c. مدیریت توزیع محصولات تولیدی خانواده‌های داوطلب بین خانواده‌های نیازمند و گروه‌های هدف با تشکیل گروه‌هایی در مسجد؛
- d. تلاش برای ترویج طرح از طریق فعالیت رسانه‌ای و تشویق خانواده‌ها به تهیه عکس و فیلم از فعالیت‌های خود و بارگذاری آنها در فضای مجازی؛
- e. هماهنگی با بسیج و سایر گروه‌های فعال مردمی در محل در پیشبرد طرح‌ها؛
- f. تهیه مجموعه وسائل و ابزارآلات موردنیاز برای کلیه طرح‌ها.

۴. نظارت بر اقدامات:

یکی از نقش‌های کلیدی مبلغ نظارت بر حسن اجرای فرایند اقدامات توسط خانواده‌ها، گروه‌های تشکیل شده و غیره است. بدین منظور می‌تواند اقدامات زیر را انجام دهد:

- a. سرکشی به خانواده‌های داوطلب در حین انجام کار و حل مشکلات احتمالی آنها؛
- b. برگزاری جلسات با گروه‌های تشکیل شده در مسجد؛

۵. تهیه گزارش کار:

هر مبلغ می‌بایست گزارش کاملی از مجموعه فعالیت‌های صورت‌گرفته تهیه نماید.

مثالی برای اقدام: اطعام در روز اربعین

طبق نکات بالا، مبلغ خود متصدی تهیه غذا و اطعام مردم نمی‌شوند. بلکه تلاش می‌کند تا با تشویق مردم برای اطعام در روز اربعین بانیان مالی این کار را شناسائی کند. همچنین با تشویق خانواده‌ها به پخت و توزیع غذا تلاش کند تا فرهنگ اطعام را به صورت گسترده جا بیندازد. در گام بعدی مواد اولیه غذایی را با هزینه بانیان و توسط ایشان تهیه و در اختیار خانواده‌های داوطلب پخت غذا قرار می‌دهد. همچنین خانواده‌های نیازمند را شناسائی می‌کند و تلاش می‌کند تا با کمک تیم‌های توزیع تشکیل شده در مسجد، غذاهای پخته شده را بین خانواده‌های هدف توزیع نماید. به این ترتیب بدون آنکه بار مالی سنگینی برای هر خانواده وجود داشته باشد تعداد زیادی غذا توسط ایشان تهیه و بین خانواده‌های نیازمند توزیع شده است.

طرح‌های قابل اجرا

۱. هر خانه یک موکب

هدف: فرهنگ‌سازی برای تقویت بنیه معنویت در نهاد خانواده و تحکیم روابط بین اعضای خانواده و تأکید بر نقش ایشان در اقدامات اجتماعی و فعالیت‌های آیینی به واسطه راهبری مبلغین

تعریف: در این طرح از خانواده‌ها و مردم خواسته می‌شود تا اقداماتی مشابه آنچه که در یک موکب در ایام اربعین در حین راهپیمایی انجام می‌شود را انجام دهند. بالغ بر سی اقدام مختلف در سه حوزه خدمات، تسهیلات و امکانات داخل موکب‌هایی اربعینی صورت می‌پذیرد؛ اطعام، اسکان، کارهای فرهنگی مانند برگزاری نماز جماعت، برگزاری نمایشگاه، اجرای مراسمات از جمله این کارها هستند. در این طرح خانواده‌ها مدل خانگی برخی از این اقدامات را انجام داده و تصاویر فعالیت‌های خود در ایام اربعین را ارسال می‌کنند. نقش مبلغ نیز تسهیلگری این امر است. یعنی کلیه توجیحات و اقداماتی که زمینه‌سازی این امور را توسط خانواده‌ها فراهم می‌آورد را پیگیری می‌کند. طبیعی است چنین اقداماتی توسط خانواده‌ها می‌تواند تاثیر به سزائی در حل مشکلات محله یا روستا و بالاخص برای خانواده‌های نیازمند داشته باشد.

اقدامات متولیان سازمانی: تدوین طرح تفصیلی هر خانه یک موکب، فراهم کردن زیرساخت‌های مورد نیاز جهت دریافت تصاویر و تبلیغ طرح، تشویق به شناسایی خانواده‌ها و افراد مستمند محله و اقوام و دستگیری آنان، اعلام و تبلیغ طرح با قالب‌های متنوع، باز نشر آثار دریافتی برگزیده، تحسین و تشویق کلامی و مالی برگزیدگان.

برخی اقدامات قابل انجام در این طرح

۱. اطعام در روز اربعین به نیت یکی از معصومین جهت نهادینه شدن توسل به اهل بیت (علیهم‌السلام)؛

۲. تهیه بسته کمک مؤمنانه و توزیع آن؛

۳. کمک‌های خانوادگی؛

a. کمک خانواده به اقوام، دوستان، آشنایان و همسایگان نیازمند مانند تهیه جهیزیه برای دختران ایشان؛

b. کمک خانواده برای تهیه و توزیع غذا بین نیازمندان شناسایی شده با اولویت همسایگان و اقوام؛

c. کمک خانواده به حل مسائل و اختلافات خانواده‌های دوستان و آشنایان و ایجاد صلح بین آنها؛

۴. تحت پوشش گرفتن حداقل یک خانواده نیازمند در مناطق محروم به صورت کوتاه مدت، میان مدت یا بلندمدت؛ باتوجه به شرائط کرونایی، خانواده‌ها می‌توانند به‌جای سفر زیارتی اربعین، هزینه‌های مربوطه را به نیت شرکت در حرکت اربعین، در این راستا هزینه نمایند؛
۵. توزیع نمادهای مواكب اربعینی در خانه و یا در محله (در صورت امکان و با رعایت اصول بهداشتی)؛
۶. شبیه‌سازی فعالیت‌های اربعینی در خانواده‌ها: مانند درست کردن حلوا توسط دختر و مادر، توزیع غذا توسط پدر و پسر و ...؛
۷. آذین‌بندی و اقامه سیاه پوشی منزل و محل سکونت توسط اعضای خانواده؛

انتشار: این طرح توسط مبلغین، طلاب و نخبگان تبلیغی و با به‌کارگیری ابزار رسانه و صداوسیما انجام می‌گیرد.

۲. هوای دل و سوغات اربعین

هدف: بازآفرینی آیین‌های اصلی و سنتی اربعین و انجام هر نوع فعالیتی که یادآور معارف و آیین اربعینی باشد، مانند: انفاق، ایثار، اطعام، محبت، دوستی و گذشت.

تعریف: شبیه‌سازی هیبت‌ها و نمادهای مهم در پیاده‌روی اربعین و همسو کردن خانواده‌هایی که تابه‌حال در مراسم پیاده‌روی اربعین شرکت نکرده‌اند و یادآوری خاطره خوش حضور در اربعین برای خانواده‌هایی که در سال‌های اخیر در مراسم اربعین شرکت کرده بودند.

نحوه اقدام

۱. به‌همراه داشتن سربند، پوشیدن کشف مخصوص پیاده‌روی، لباس ساده و هر چیزی که در روز اربعین یک زائر به همراه خود دارد (در حدّ مقدور) و در حال حاضر در محیط زندگی خود می‌تواند آن را بپوشد یا به همراه داشته باشد.
۲. انعکاس خدمات محبت‌آمیز مواكب اربعینی به صورت نقاشی‌های کودکانه و هدیه دادن آن به دیگر کودکانی که تابه‌حال در مراسم اربعین شرکت نکردند و ارسال آن در فضای مجازی؛
۳. اهداء نماد، پیکسل، سربند و غیره به جوانان و نوجوانانی که تابه‌حال در مراسم اربعین شرکت نکرده‌اند توسط زائرین اربعین در سال‌های قبل؛
۴. ارائه خاطرات شفاهی یا مکتوب، دل‌نوشته و تصاویر حضور در سفر اربعین سال‌های گذشته با موضوعاتی مانند ایثار و گذشت و انتشار آن در فضای مجازی.

اقدام‌کننده: عامل اصلی اقدام مردم هستند و نقش مبلغین و نخبگان تبلیغی، تبیین و تشویق مردم برای انجام این اتفاق است.

انتشار: این طرح توسط مبلغین طلاب و جامعه روحانیت با استفاده از فضای رسانه‌ای، متن، فیلم، پادکست و ارتباط چهره‌به‌چهره انجام می‌پذیرد.

۳. روزه‌خوانی، توسل و خواندن هم‌زمان زیارت اربعین

هدف: ترویج فرهنگ توسل به اهل‌بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) و فاصله نگرفتن از عزاداری سنتی به علت تعطیلی مراسم و مشکلات بهداشتی و ایجاد موج زیارت خوانی و لبیک به فرمایش رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی) در این زمینه.

تعریف: خواندن روزه‌های کوتاه در خانه و محله (حیاط خانه، پارکینگ منازل، محله و محل سکونت) یا در فضای مجازی و خواندن زیارت اربعین به صورت هم‌زمان توسط خانواده‌ها؛

اقدامات: برگزاری روزه در فضای مجازی، برگزاری روزه و توسل به صورت حضوری در خانه‌هایی که زمینه این اقدام را دارند، با استفاده از ظرفیت پویای روزه‌خوانی در محله که در ایام محرم توسط مبلغین جهادی رقم خورد. خواندن روزه‌های کوتاه در خانه با حضور و مشارکت همه اعضای خانواده و یا با دعوت از یک روحانی در منزل، اشتراک‌گذاری تصاویری از این مراسم در صورت تمایل برای ایجاد انگیزه در بین آشنایان، اقوام و همسایگان. همچنین تشویق خانواده‌ها برای خواندن زیارت اربعین در ساعت مشخصی در روز اربعین.

اقدام‌کننده: خانواده‌ها با همراه تشویق و ترغیب توسط مبلغین؛

انتشار: کانال‌ها و شبکه‌های مجازی با حضور مخاطبین دوستان، آشنایان، اقوام و همسایگان.